

Teil A: Übersetzung

Zwei Skelette im Gespräch

Im Hades trifft der Philosoph Diogenes aus Sinope, der sich im Leben bewusst für die Armut entschieden hatte und in einem Fass wohnte, auf Mausolos, den reichen König der kleinasiatischen Landschaft Karien und umliegender Gebiete. Dieser ist vor allem stolz auf das gewaltige und prunkvolle Grabmal, das ihm in seiner Residenzstadt Halikarnass errichtet worden ist, das sogenannte Mausoleum, und hält sich deswegen für etwas Besseres.

Δ• ὦ Κάρ¹, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς² καὶ πάντων ἡμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς;

Μ• Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ¹, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἀπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων καὶ νήσους δὲ τινὰς ὑπηγαγόμην³ καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος· καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας καὶ ἐν πολέμοις καρτερός· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῶ μνημα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἠλίκον⁴ οὐκ ἄλλος νεκρός, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέστατον⁵ εἰκασμένων λίθου⁶ τοῦ καλλίστου. Οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν²;

Δ• Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῆς καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου;

10 **Μ•** Νῆ Δί' ἐπὶ τούτοις.

Δ• Ἀλλ', ὦ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἐκείνη ἔτι σοι οὔτε ἡ μορφή πάρεστιν· εἰ γοῦν τινὰ ἐλοίμεθα δικαστὴν περὶ εὐμορφίας, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, τίνος ἔνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμηθεῖ ἂν τοῦ ἐμοῦ· φαλακρὰ⁷ γὰρ ἄμφω καὶ γυμνά, καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως προφαίνομεν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφηρήμεθα καὶ τὰς ῥίνας ἀποσεσιμώμεθα⁸. Ὁ δὲ τάφος καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι Ἀλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν⁹ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους. Σὺ δέ, ὦ βέλτιστε, οὐχ ὀρῶ, ὅ τι ἀπολαύεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ¹⁰ τοῦτο φῆς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος.

Μ• Ἰσότιμος οὖν ἔσται Μαύσωλος καὶ Διογένης;

20 **Δ•** Οὐκ ἰσότιμος, ὦ γενναιότατε, οὐ γάρ.

¹ S. Einleitung

² μέγα φρονέω ἐπὶ τινι : stolz sein auf etw.

³ ὑπάγομαι : καταστρέφομαι

⁴ ἠλίκος : ὄσος

⁵ ἐς τὸ ἀκριβέστατον : ἀκριβεστάτως

⁶ ἵππος λίθου : Genitiv zur Bezeichnung des Materials, vgl. τρίπους χρυσοῦ

⁷ φαλακρός (3) : kahlköpfig

⁸ ἀποσεσιμώμεθα : von ἀποσιμώω

⁹ εἶμι : dafür da sein, den Sinn haben

¹⁰ πλὴν εἰ μὴ : außer wenn (μὴ *unübers.*)

Teil B: Zusätzliche Aufgaben

1. Nennen Sie die bayerische Stadt, die sich hinter dem griechischen Namen verbirgt!
(3 P.)

- a) Hyetopolis
- b) Syporos
- c) Palaiokome

2. Die altgriechische Internetzeitung *Akropolis World News* veröffentlichte am 2. November 2013 folgende Meldung (leicht gekürzt):

Ὁ τοῦ σουλτάνου Ἀβδοῦλ Μεζῖτ ὄνειρος ἀληθῆς γίνεταί

Τῷ ἔτει 1860 ὁ σουλτάνος Ἀβδοῦλ Μεζῖτ ὁ Πρῶτος ἰδέαν τινὰ ὠνειροπόλησεν· τὴν τε Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην ὑποθαλαττίῳ ὀρύγματι συνάπτειν· χθὲς δέ, ἑκατονταετηρίδος καὶ ἡμισείας ἐξελθούσης, ὁ τῆς Τουρκίας πρόεδρος Ἐρδογᾶν (*Name eines türkischen Politikers*) τὸν ὄνειρον ἀληθῆ γίνεσθαι ἐποίησεν, νῦν γὰρ σιδηρόδρομος τὰς δύο παραλίας, τὴν τε Ἀσιατικὴν καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν, τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Βοσπόρου συνάπτει. οὗτος μὲν ὁ σιδηρόδρομος τέτταρα καὶ δέκα χιλιόμετρα πορεύεται, τούτων δὲ σχεδὸν δύο χιλιόμετρα ὑπὸ τοῦ ὕδατος κεῖται, 62 μέτρα τὸ βάθος.

Paraphrasieren Sie den Inhalt der Meldung! (6 P.)

3. Schlagzeilen aus der antiken Boulevardpresse: Geben Sie an, welche mythische Figur gemeint ist, und ordnen Sie den Inhalt der Schlagzeile knapp in ihren mythologischen Zusammenhang ein!
(6 P.)

- a) Findelkind zeugt vier Kinder mit der eigenen Mutter!
- b) Landesfürst richtet Tochter für besseres Wetter hin!
- c) Rachsüchtige Georgierin zerstückelt ihre Kinder aus Berechnung!

ἀγαθῆ τύχη.